

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਡੀ. ਫਲਸੌ ਸੀ. ਜੇ., ਐਸ. ਬੀ. ਕੈਪੂਰ, ਏ. ਐਨ. ਗਰੋਵਰ, ਆਈ. ਜੇ. ਏ., ਦੁਆ,
ਅਤੇ ਡੀ. ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਜੇ.

ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1960 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1139।

196 ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ (188 ਦਾ XVI?) - ਐਸ. 50, 50-ਏ ਅਤੇ 77'—
ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਤੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ — ਕੀ 12 ਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ
ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਓ — ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ — ਕੀ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ
ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਦਖਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 18*7 ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਜਾਂ
50-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਆਪਣੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਵਲ
ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਵਿਸੰਗਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਧਾਰਾ '50-ਏ' ਦੇ
ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬੇਕਾਬੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ 'ਤੇ
ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ
ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ
ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਤਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੋਲ. XVIII-(1)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਿਰਫ
ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸਨੂੰ was
ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਵਾਨੀ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ
ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ
ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਸਬੰਧ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਤਮ
ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਭਾਗ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 38। ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ
ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ
ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਰੀਵ ਵਸਤੂ ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਨੂੰ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁੜ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ
11 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 12 ਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼

ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਅਸਲ ਆਯਾਤ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਐਕਟ ਜੋ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। .

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਵੱਲੋਂ 10 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਰਜ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ. ਫਾਲਸ਼ਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਨ. ਗਰੋਵਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆ .ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਫਜ ਵਿੱਚ ਕਾਸਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। , 1964 ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ 2 ਦਸੰਬਰ 1964 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।'

ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਜ਼, ਬਾਰਨ ਆਲਾ, ਦੇ 29 ਵੇਂ ਦਿਨ ਫਿਟਲੀ, 1960, ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਉਪ-ਫੌਜ, ਪਹਿਲੀ ਕਲਾਸ, y ਦੇ 29 ਵੇਂ ਦਿਨ ਯੂਰੀ, ਮਿਤੀ 31 ਮਾਰਚ, 1960, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ।

ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਐੱਮ. ਆਈ. ਐੱਲ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਪਲ ਲੈਟਸ ਲਈ।

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਮ੍ਰਿਤ ਸਾਗਰ ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਕੈਪੂਰ ਜੇ, ਕੈਪੂਰ, ਜੇ.—ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 10 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਦੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਦੇ ਸਦਰਭ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 4 ਵਜੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ 17 ਮਾਰਚ, 1959 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਦਈ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ ਸਨ, ਜੋ ਹੁਣ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੈੱਟ ਸਨ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1, ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਪੂਰਾ ਸਿੰਘ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 3। ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ 33 ਵਿੱਘੇ 5 ਬਿਸਵੇ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸੀ। 266, 345 ਅਤੇ 272 ਪਿੰਡ ਹਰਚੰਦਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ। 200 ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋਸ਼ ਸਨ। 1954 ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 19 ਜੂਨ, 1954 ਨੂੰ ਸੀ. ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਰਾਈਡ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਵਾਪਸ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ >— ਦਾ ਮੁਦਈਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ। ਫਿਰ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ 1954 ਤੋਂ ਅਕਤੂਬਰ, 1957 ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਫੋਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਹਾੜੀ ਦੀ ਫਸਲ ਬੀਜੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸੇ ਮਹੀਨੇ ਅਕਤੂਬਰ, 1957 ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਧਿਰਾਂ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਸਾਈਬਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ 'ਤੇ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਆਰ

ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ @W ਨੇ ਵਧ ਰਹੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦੋ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਮੁਦਈ ਨੇ 7 ਅਗਸਤ, 1957 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 3 ' ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ' ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 2 ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ, • ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ-----

ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੁਆਰਾ sion, ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਪੋਆ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਰੁਪਏ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 260. ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸਥਿਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਲੈਣ ਸਮੇਂ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ

ਨੰਬਰ 2 ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਈਬਲ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੀ: ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾ Nq ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ . ਮੁਦਈ ਦੇ 6, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਦੀ. ਮੁਦਈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਫਸਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ।

ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ : ਮੁੱਦੇ: -

- (1) ਕੀ ਮੁਦਈ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1, ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; 1957?
- (2) ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। 200 *mesne* ਲਾਭ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ?

- (3) ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?
 (4) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਲਈ ਮਾੜਾ ਹੈ?
 (5) ਰਾਹਤ. ਜੇ

ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਾਰਡ (ਨਕਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 2) ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. 5) ਵਿਚਲੇ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 3 ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਸ- ਸਨ। ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ants. ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 1), ਮਿਤੀ 7 ਅਗਸਤ, 1957 ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ, ਪਰਮਾਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਖਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਟ. ਮੁਦਾਲਾ ਨੰ: 4 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਦਈਆਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 29 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 1), ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਵਿਕਰੇਤਾ, ਕਿ ਉਹ, ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਢੇ ਝਗੜਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਭਾਗ ¹¹ ਦੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੇਵਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ.ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੌਸ਼ਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐਫਜੇ ਆਵਾ ਹਰ ਸਿੰਘ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਪੰਜਾਬ ਟੈਨੈਸੀ ਕੈਪੂਰ, ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 16) ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਸਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਤੋਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਪ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। -ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ।

ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ

ਕੀ ਕੋਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਤੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ * ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਫੁੱਲ ਬੈਚ.

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ [ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਬਾਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਆਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਦੇਖੋ] ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਦਰਜ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਭਾਗ 'ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

"50. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ: -

- (a) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 44 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ; •
- (b) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਅੰਦਰ

ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਈ ਪਰ ਫਿਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 5) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. S' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ • ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1960 (1960 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 10) ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1913 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ - ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਮਾਲਕ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ^ ਨੰ. 2 ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਬਦਲਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਵੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਧਿਰ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰਥਕ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਧਾਰਾ 77 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 100 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠੇਗਾ।

ਹੁਣ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਭਾਗ ਸਿੰਜ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੋਈ ਰੋਕ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਇਸਦੇ ਲਈ ਆਰਐਮ. ਓਟਨਰਜ਼ ^{ਫ਼} ਸੈਕਸ਼ਨ 77 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) 'ਤੇ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ "ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ, ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹਨ" ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸੁਣੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 50-ਏ ਹੈ, ਜੋ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ (1929 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 5) ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡੀ.ਐਸ.

- ◇ “50-ਏ. ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ 45, ਉਪ-ਧਾਰਾ (6), ਜਾਂ ਜਿਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਂ - ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ।”

^{ਪਹਿਲੀ} ਨਜ਼ਰੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਿਸਨੂੰ - ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ. ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ .ਕੋਰਸ ਧਾਰਾ 50- ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਏ.

ਉਂਜ, ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਐਸੇ ਹਨ ਜੋ ਉਲਟਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ - ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ (3), ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਵਾਲ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।-ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਇੱਕ ^{ਈ ਵਿਅਕਤੀ} ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ - ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, "ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ"

ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ^{ਕਿ ਉਹ} ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ-

ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ

ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੈਸੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, 1887 ਦੇ ਐਕਟ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ 77(3) f ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ^0 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ^{ਅਤੇ}, ਇਸ ਲਈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸਯੋਗ ਹੈ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ~ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਜੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਬਚਾਅ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ

ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ- "ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਫਿਰ, X ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਇੱਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ - ਧਾਰਾ 50 ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੂਟ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ।" ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਢੇ ਗਏ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਬਦਲ ਉਪਾਅ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਾ ਦੀ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਦੁਆਰਾ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ "ਧਾਰਾ 50 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ;] ਬੇਕਾਬੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਦੋ ਉਪਾਅ ਹਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 51 ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਏ ਗਏ ਆਮ ਸਖਿਪ 7 ਸੂਟ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੂਟ, ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਯਮਤ ਸੂਟ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 77(ਜੀ) ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਦੂਜਾ ਉਪਾਅ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਹੈ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 50 ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਸ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਮਾਲੀਆ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ, ਜਾਂ . ਕੀ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਫਿਰੋਜ਼ ਖਾਨ (4) ਵਿਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

ਏ <ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਅ> ਦੇ ਸੂਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 50 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ.

v -

ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ

ਅਤੇ ਹੋਰ,

y

" ਇਮਾਮ ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਫਿਰੋਜ਼ ਖਾਨ (4), ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-----

ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਅਕਬਰ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਦਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੈਪੂਰ, ਜ. ਜ਼. (5), ਅਤੇ ਚੀਵਿਸ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਦਖਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਿਸਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ 50 ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ _ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: -

"ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾ ਹੋਵੇ"। ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ 'ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

'ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖੀ ਹੋਵੇ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ,

ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ। ਹੁਣ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੂਟ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੀ; ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ

ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਵਰਣਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰ ਮੈਰੀਡੀਥ ਪਲੇਡੇਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। .

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 'ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 50 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ

- (5) 90 ਆਰ.ਆਰ. 1918=AIR 1919 ਲਾਹੌਰ 475 (2) (FB)।

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ. ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। - ਉਹੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ "ਧਾਰਾ ਉਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੇਕਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਉਪਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। 'ਸੈਕਸ਼ਨ 9, ਖਾਸ ਰਾਹਤ' ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਸਾਬਕਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇਸ, ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ; ਸਿਰਫ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਸੰਬੰਧ' ਉਪਾਅ. ਸੈਕਸ਼ਨ 77 ਦੇ ਨਾਲ 'ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਮਿਲਾ ਕੇ ' ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਬੇਦਖਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਇਕਮਾਤਰ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ • a. ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਪਾਅ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਦਈ ਲਈ ਉਸ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸਿਵਲ-ਕੋਰਟ' ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਐਕਟ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ jro 'ਵਿਦ-ਸੂਟ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਲਾਸਾਂ mf ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ 'ਕੋਗਨਿਜ਼ੇਬਲ ਈ-- ਸਿਰਫ਼ - ਦੁਆਰਾ। ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, (ਐਕਟ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 76 (1) ਅਤੇ 77(3) • ਦੇਖੋ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆ • ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇ। '!' v' ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੁਣੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ, ਅਤੇ 'ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ - < ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ/ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਅਧੀਨ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਹਨ।

-• ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ' ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਵਾੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਹੋਰ-^{ਅਤੇ} ਹੋਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- ਕੈਪੂਰ, ਜੇ.

ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 50 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ; . ਵੀ ਰੱਖਿਆ. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੈ , ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ' ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ

ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

? ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ

ਸਿਵਲ ¹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ

ਬਿਲਕੁਲ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ

ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ

- ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ? ਜੇਕਰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ

ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਬਦਲਾਅ

, ਜੇ . . . ਉਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ... ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ? ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ:- ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

- . ਸੂਟ ਦਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 'ਤੇ ਨਹੀਂ

ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ . ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੋਰਮ ਚੁਣਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨਨ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। . ਮਾਲੀਆ ਮਾਮਲੇ; ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮਾਲੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ - ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ। ਮਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਮਾਹਰ *.

ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਐਨ ਕੌਸਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਸੀ? A ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਭਾਰ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਕਰੀ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਬੇਤੁਕੀ ਹਨ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਕਬਰ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਦਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (5), ਲੋਚੰਗੀਰ ਬਨਾਮ ਸਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (6), ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬਨਾਮ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ (7), ਅਤੇ ਫਿਰ ਨੰਦ ਰਾਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿ . ਈਸ਼ਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (8). ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਚੇਤਾ ਬਨਾਮ ਬੈਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (9)। ਫੁਲ ਬੈਚ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77(3)(d) ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਸੂਟ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 77 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ (ਇਕੱਲੇ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ) ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ 1929 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 50-ਏ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ।

(6) ਏਆਈਆਰ 1920 ਲਾਹੌਰ 344 (2)।

> (7) ਏਆਈਆਰ 1924 ਲਾਹੌਰ 539।

(8) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1926 ਲਾਹੌਰ 128.

, (9) ILR 9 Lah. 38—ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1927 ਲਾਹੌਰ 452 (FB)।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਅਤੇ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਉਸ ਇਰਾਦੇ- ਭਾਗ ਸਿੰਗਲ ਨੂੰ ਅਕਬਰ ਹੁਸੈਨ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚੇਤਾ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਦਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (5), ਕਿ ਜੇ ਆਵਾਜ਼ 'ਗਾਓ' ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ

ਐਡੀਸਨ, ਜੇ., ਜੋ ਕਿ ਕੈਪੂਰ, * ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਬਰ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ.

ਕਰਮ ਦਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੋ। ਚੇਤਾ ਬਨਾਮ ਬੈਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (9), ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਲਏ ਗਏ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਬਾਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਆਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ: -

- (1) ਕੀ ਕਿਸੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?
- (2) ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਧਾਰਾ 77(3) ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਾ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਖ 'ਫੈਸਲੇ' ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅਕਬਰ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਦਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਆਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। , ਸਾਬਕਾ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 50 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਸਾਬਕਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਅਕਬਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੁਸੈਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ੁੱਕ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ । ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਰੂ ਅਤੇ ~ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਨਿਆਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ Ca P^o J- ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਪਰਮਾਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਖਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ , ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲਈ ਦੋ ਉਪਾਅ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ- (1) ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ (2) ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਚੇਤਾ ਬਨਾਮ ਬੈਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਅਤੇ ਬਾਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਇਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੋ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੇਸਾਂ ਨੇ ਅਕਬਰ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਦਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਗਰੋਵਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ, ਦੋ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ .ਇਹ ਸਿਰਫ ਪਾਲਣਾ • ਪਰਮਾਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਖਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)।

ਉਪਰੋਕਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਬਰ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਦਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਹੌਰ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਦ. ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਜੋ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵੀਰ ਵਿੱਚ ਪਲੇਡਨ, ਜੇ. ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ। (3), ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੇਦਖਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ 4

ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਦੂਜਾ ਉਪਾਅ, ਉਹ ਹੈ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ, ਇਹੀ ਉਪਾਅ ਸੀ , ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪ-ਸਥਾਪਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਉਪਾਅ ਸੀ । ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ 'ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਖੇਪ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਲੜੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 80 ਅਤੇ 84 ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। . . .

. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਐਚ ਰੱਖਿਆ: ਸੋਲਨ ਬਨਾਮ ਥੋਲੂ ਦੇ ਹੀ

ਅਤੇ ਹੋਰ (10), ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਧੋਲਕਰ, ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਰ ਆਈਟਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ

ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਮੂਹ^u* ਅਣਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਐਂਟਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਜਿਸਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ

^k - ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਬਜ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ।

> ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ। ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ

[^] ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਭਗਤ ਦੇ ਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਖੇਤ ਉਸ ਦੀ ਖੁਦਕਸ਼ਤ ਜ਼ਮੀਨ ਸਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਜੋਂ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੀਆਂ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ-

- 'ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 77(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ' ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਆਈਟਮਾਂ (ਡੀ) ਅਤੇ (ਈ) ਨੂੰ ਕੇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕਿੰਟ-

* ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਅਤੇ ਆਈਟਮ (ਜੀ)।

ਐਕਟ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਚੇਵਿਸ, ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ, - ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ 'ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ

^M ਪ੍ਰਸੰਗ ਉਹੀ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਆਖਿਆ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ

[^] ਮੈਗਿਟੀ ਸਾਸਾਮਲ ਬਨਾਮ ਪਾਂਡਬ ਬਿਸੋਈ ਅਤੇ ਹੋਰ (11) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ 1948 ਦੇ ਉੜੀਸਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 3 ਦੇ ਅਜੀਬ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

(10) 1962 PLR 837 (SC)।

(ਐਚ) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 547.

•
ਦੀ

ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 50-ਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 50 ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਹਰ-ਸਿੰਘ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਹ ਚੁਣਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ----- ਆਪਣੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ.ਓ. ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ

ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉੱਥੇ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਸਬੰਧ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਸੈਕਸ਼ਨ 38। ਇਹ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। . ਹੇਠਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰ ਜਾਵੇਗੀ; ਨੂੰ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁੜ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ 11 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 12 ਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 77 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਸਹੀ ਆਯਾਤ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਚੇਵਿਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ., ਅਕਬਰ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਦਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਸੂਟ ^ ਹੋਵੇਗਾ? ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। .

ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਐਮ 1 ਬੈਚ ਦੇ

. * ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਨਹੀਂ। ਆਈ ਸਰ ਮੈਰੀਡੀਥ 4 ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰੇ

ow en, ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉੱਘੇ ਜੱਜ ਸਨ ਬਲਕਿ ■

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਮੁਹਾਰਤ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ (3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦ "ਕਿਰਾਏਦਾਰ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੋਰ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਰਥਾਤ, ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ.; ਅਤੇ ਟੇਕ ਚੰਦ: ਜੇ. ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਰੂ ਬਨਾਮ ਨਿਆਦਰ (2) ਵਿੱਚ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਨਾਲ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਸਮਵਰਤੀ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ; ਅਤੇ ਕਪੂਰ ^., ਜਾਫ ਫਿਰ ^* ਸੀ) ਪਰਮਾਨੰਦ ਬਨਾਮ ਰਾਖਾ (1) ਵਿੱਚ। ਭਾਵੇਂ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਬਨਾਮ ਬੁੱਧ ਰਾਮ (12) ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਚੇਅਸ ਦੁਆਰਾ ਕਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੇ. ., ਅਕਬਰ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਦਾਦ (5) ਵਿੱਚ; ਸਹੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ. ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਜੋ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਪਸੰਦ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਫੋਰਮ ਚੁਣਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਵੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਤਭੇਦ ਦੁਆ, ਅਤੇ ਝਿਜਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਅਕਬਰ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਵਿੱਚ ਚੇਵਿਸ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਸੀ।

(12) 1960 PLR 410.

ਨੂੰ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ੱਕ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਬਿੰਦੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ' ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਕਮਾਏ ਹੋਏ ਭਰਾ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ, ਮੈਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ - ਆਪਣੇ ਸ਼ੱਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਦਬਾਉਣ ਲਈ 4k ਉੱਦਮ। '।

ਜੇ ਤੱਥ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਤੋਂ; ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਕੈਪੂਰ ਦਾ ਨਿਰਣਾ, ਜੇ. ਮੁੱਖ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ; ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਅਤੇ 50 (ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਅਸਲ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਰਾਜਕਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਿਰਫ਼ ਓਬਿਟਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ; | ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਕੇਵਲ ਮੁੱਖ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ^

ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਕਬਦਰ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਕਰਮ ਦਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ

(5), ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, 'ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮਈ ਜਾਂ ਜੂਨ, 1915 ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਓ. ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ, ਉਸਨੇ 8 ਮਈ, 1916 ਨੂੰ *> ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਅਤੇ 77(3) (n) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ^ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮਾਮਲਾ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ 77 (3) (ਜੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ;LLession. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।-

. ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ। ਬੀ.ਜੀ. -ਸਿੰਘ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਜੇ.ਏ.ਆਰ.ਸਿੰਘ ਮੰਨਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਚੀਫ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ -----ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਚੀਫ਼ਿਸ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਦਾ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਮਾਮ ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਫਿਰੋਜ਼ ਖਾਨ (4) ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੀ ਰਾਏ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ। ਕੇਸਰ ਵਿੱਚ ਉੱਘੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜੱਜ ਪਲੇਡੇਨ, ਜੇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ (3):-

“ਇਸ ਲਈ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਕਿ* ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹੁਣ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਮੈਨੂੰ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ (3) ਅਤੇ ਇਮਾਮ ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਫਿਰੋਜ਼ ਖਾਨ (4) ਵਿਚ ਨਿਪਟਾਰੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਮੈਨੂੰ ਉਸ fuH ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਚਾਈ ਇਜ਼, ਜੇ. ਲੱਗਦਾ ਹੈ; ਸਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਬੇਲੋੜਾ ਹੋਣ ਲਈ ਜਾਂ ਜਿਸਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓਬਿਟਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।., ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ. ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ.

ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ; ਸੈਕਸ਼ਨ 77(3) (ਜੀ) ਅਤੇ (i) ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਨਣਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

^B ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਏ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸਾਬਕਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ^{ਜਵਾਹਰ} ਸਿੰਘ ^{ਸੀ.ਏ.ਪੀ.} ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ.; ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਤੀਜੇ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ: - "ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਸੁਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

Ua J.

ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤ ਹੈ

ਸਰ ਮੈਰੀਡੀਥ ਪਲੇਡੇਨ ਦੁਆਰਾ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ (3) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਰਕ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੈਡ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77(3)(ਜੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 50 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਮ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਓ (ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 243 ਅਤੇ 244)।"

ਧਾਰਾ 50 ਅਤੇ 77(3) (3) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਮਝਿਆ। ^g) ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬੇਦਖਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਵੀ। ਸਿਖਿਆ। ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਦਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਮ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 50, 51 ਅਤੇ 77 (3.) (ਜੀ) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ "ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਮਾਮ ਦੀਨ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਗਲਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਬਾਰੂ ਬਨਾਮ ਨਿਆਦਰ (2), ਜਿਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਹਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਸਨ, ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ-ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। . ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਦਈ-ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ

ਵੇਲ. XV111-(1)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

403

***3?^ .

ਮੁਦਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਕਾਰਨ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਆ ਗਏ ਸਨ ^{ਅਤੇ} ਬਾਕੀਆਂ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ^{ਸੀ} ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਤਿਆਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੁਝਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ - ਨੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ

ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਦੱਸਿਆ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮਾਮਲਾ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਸਨ, ਪਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਨੋ-ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਜੱਜ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਫੈਸਲੇ ਪੂਰੇ ਚੇਤਾ ਬਨਾਮ ਬੈਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (9) ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ; ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਬਰਾਬਰ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀ ਸੀ।

“(1) ਕੀ ਕਿਸੇ ਬੇਦਖਲ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?”

(2) ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਧਾਰਾ 77(3) ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ? ”.

ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਚੇਟਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਰੈਜ਼ਿਊਡੀਕੇਟਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਨੁਕਤਾ ਵੀ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਿੰਘ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ “ਡਿਸਪੋਜ਼ਸ਼ਨ”- ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਐਮ

. ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ "ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ" ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਜੋ ਚੇਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਦਾ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ। ਪਰਵੀਸੋ (1.) ਤੋਂ ਧਾਰਾ 77(3) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੂਜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦਾ ਸੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਚੇਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋ ਵੀਸੋ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਿਆਂ, ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਟਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ: -

“ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ; ਇਸਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 4(5), ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਹੋਲਡ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਲੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ: ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋਤੀ ਬਨਾਮ ਮਾਇਆ (13), ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੈਂ ਐਕਟ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।¹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

¹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ. ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ 'ਹੋਲਡ' ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਹੋਲਡ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ' ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਨਤੀਜਾ ਉਤਸੁਕ ਹੋਵੇਗਾ. ਜੇਕਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਚਲਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇਕਰ 'ਹੋਲਡ' ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ, ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ

, ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੈਰਾਨਕੁਨ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਓ

(ਜੇ 3) 44 ਪੀਆਰ 1891,

"ਸ਼ਬਦ 'ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ' ਨੂੰ 'ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ

ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 'ਝਗੜੇ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਟੇਬਲਿਟੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ - ~ ਹੁਣ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 77(3)(ਡੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 'ਧਾਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਸੂਟ ਧਾਰਾ 77(3) (ਡੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 77(3)(d) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 77(3)(d) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ

ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ 77(3)(ਡੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 77(3) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 77(3) ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।"

ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਾ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਅਬਦੁਲ ਰਸ਼ੀਦ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਨੀਰ, ਜੇ.ਜੇ., ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਟੇਕ ਚੰਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ; ਜੇ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਲੇਡਨ, ਜੇ. ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ, ਜੇ., ਪੀ. ਬਾਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਆਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਦੇ 227 . ਚੇਟਾ ਦੇ ^{ਕੇਸ} ਵਿੱਚ ਬੈਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਿੜੇ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਕ ਮਤਭੇਦ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਰੂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਫਲਦਾਇਕ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ -ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ; ਧਾਰਾ 77(3), 50 ਅਤੇ 50-ਏ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 77(3) ਵਿਵਾਦਾਂ ਜਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਬਦ "ਕਿਰਾਏਦਾਰ" ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 50, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਣ; ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਵਲ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ

ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਐਕਸ - ਕਲੂਜ਼ਨ. ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ

ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ। ਕਿਉਂ

ਧਾਰਾ 50-ਏ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 45(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖੁੰਝ ਗਿਆ ਸੀ? ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਰਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨਗੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ. ਸੈਕਸ਼ਨ 50-ਏ, ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਦਾ। ਅਤੇ ਫਿਰ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਉਪਾਅ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਾਨ ਟਰੇਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਪਰੀਤ ਉਪਬੰਧ ਹੈ। ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸੀ

ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ? 4^ ਸਵਾਲ

ਜਵਾਬ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ

ਸਿਵਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਹਤ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਹੈ
ਬੁਆ, ਜੇ. ਅਦਾਲਤ ਜਦੋਂ ਦੋ ਰਾਹਤਾਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ?

ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਨੂੰ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ

ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਮੈਂ ਸੰਜੋਗ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ; ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 50-ਏ ਮੈਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਣਾਇਕ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਧਾਰਾ 50 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 50-ਏ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਨਾਖੁਸ਼ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ

ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਹੈ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ

3 ਅਣਉਚਿਤ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਬਣ ਗਈਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਲਈ ਲਿਮਟਐਕਸ ਰੋਰ ਸੂਟ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀਆਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਕੈਪੂਰ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗਾ।

੬੪

3243/HC—1,000—9-3-65—0. ਐੱਫ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ